

State-of-the-art projekter i CESE

DATO
8. NOV 2021
REF.
MKS & GMB

Ifølge NAFA-projektbeskrivelse rammesættes arbejdet i professionelle læringsfællesskaber som organiserer vidensaktiviteter i NAFA. Igennem NAFA's syvårige programperiode fastlægges temaer, der bliver omdrejningspunkt for arbejdet på tværs af NAFA-indsatser. Disse temaer fastlægges med blik for både CESE-forskningsstrategi og NAFA-projektbeskrivelsen. Arbejdet med temaer på tværs af læringsfællesskaber åbner op for muligheden for at dele erfaringer på tværs af afprøvnings i forskellige kontekster.

En forudsætning for at kunne lave sammenligninger, dele erfaringer samt ekstrahere generaliserbar og dekontekstualiseret viden på tværs af læringsfællesskaber kalder på et behov for at tage udgangspunkt i et fælles rammeværk.

CESE's ledelse foreslår derfor, at der i god tid før hver igangsætning af et nyt tema udarbejdes et teoretisk rammeværk som grundlag for både skoleindsatsen og LU-indsatsen.

En række eksempler på state-of-the-art projekter, som er udført indenfor de seneste fem år, kan bruges som inspiration for CESE state-of-the-art projekter:

- Praksiskortlægning og Litteraturstudium som forarbejde til "Anbefalinger til naturvidenskabsstrategi", der blev produceret af Institut for Naturfagernes Didaktik, KU i 2017. Rapporterne findes på dette [link](#).
- Vidensgrundlag for Engineering i skolen ([link](#)) og gymnasiet ([link](#)). To rapporter, som blev produceret af VIA University College for Villum-fonden og Engineer the Future i hhv. 2018 og 2021.

Et state-of-art projekt i NAFA-regi budgetteres som udgangspunkt med 500 arbejdstimer, som omfatter både litteraturkortlægning, gennemlæsning og sammenfatning af rapport. Arbejdstimerne fordeles efter forhandling til de inviterede forskere fra forskellige CESE-partnerinstitutioner.

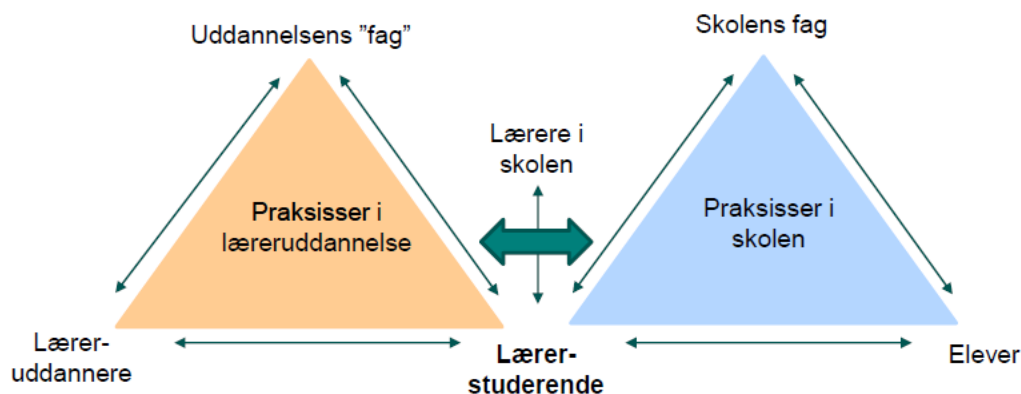
Et formativt tema her fra starten vil være at afklare, hvad vi i CESE forstår ved et operationelt teoretisk rammeværk. CESE-ledelsen sigter imod at udvikle en model for et teoretisk rammeværk, som kan bruges på tværs af NAFA-indsatser. Det gør vi ved at lade de første State-of-the-art projekter eksperimentere med begrebet. Vi vil dagsordensætte diskussioner af forståelsen af begrebet "teoretisk rammeværk" på de månedlige møder i projektlederforum og med CESE-udviklingsgruppe.

State-of-the-art i relation til tema 1 Efterår 2021-forår 2022

Den dobbelte didaktiske dimension med fokus på dannelse og kompetence

Den dobbelte didaktiske dimension refererer til det særlige didaktiske fokus i læreruddannelsen og lærer-efteruddannelse: Den didaktiske situation omkring lærerstuderende/lærere på kursus i relation til den didaktiske situation omkring elevens naturfaglige undervisning.

Den dobbelte didaktiske situation i læreruddannelse og lærer-efteruddannelse kan illustreres med nedenstående figur, hvor koblingen mellem praksis på læreruddannelsen og praksis i skolen ifølge Lund-Nielsen & Jelsbak (2018) kan beskrives ved hjælp af transfer-begrebet (fed grøn dobbeltpil), som bruges til at beskrive om undervisning og læring fra en kontekst, fx læreruddannelse eller lærer-efteruddannelse, kan anvendes i en anden kontekst, fx praksisser i skolen. Det der arbejdes med i læreruddannelsespraksis/efteruddannelsespraksis, den didaktiske trekant til venstre, vil på forskellig vis kunne give anledning til, at lærerstuderende eller lærere på efteruddannelse, i samarbejde med andre, konstruerer mening/forståelse og handler i den didaktiske trekant til højre. Og omvendt kan erfaringer fra praksis i skolen være med til at mediere den måde, der arbejdes på i uddannelseskontekst eller efteruddannelseskontekst.

I tema 1 følgeforskningen vil der være særligt fokus på, hvorvidt og i hvor høj grad den viden, som PLF'erne arbejder med omkring dannelse og kompetence i uddannelsen af lærerstuderende eller efteruddannelsen af lærere, kan anvendes direkte i praksis. Og omvendt om de afprøvninger der finder sted i skolens praksis kan bidrage med erfaringer, der kan være med til at kvalificere, hvordan der arbejdes med kompetence og dannelse i læreruddannelsen eller efteruddannelsessammenhæng.

Et centralt omdrejningspunkt i projektet vil være at undersøge, hvorvidt det er muligt at integrere dannelse og kompetence på meningsfulde måder for praksis i læreruddannelsen og skolen.

I forbindelse med tema 1: "Den dobbelte didaktiske dimension med fokus på dannelse og kompetence" etableres en projektgruppe med tre deltagere fra både professionshøjskole og universitet. Formålet er at udarbejde et teoretisk rammeværk, som de professionelle læringsfælleskaber og forskningsprojekter

kan referere til som en teoretisk inspirationskilde for arbejdet i PLF'er og følgeforskningsprojekter. Projektgruppen etableres hurtigst muligt og får til opgave at udarbejde en konkret projektbeskrivelse for løsning af opgaven.

Udviklingsgruppen har på workshop d. 5. november 2021 godkendt at:

- CESE-ledelsen inviterer Peer Daugbjerg (VIA UC), Jens Dolin (KU) og Jens Jakob Ellebæk (UC SYD) til at løse opgaven
- Peer Daugbjerg udpeges som projektleder og har accepteret opgaven

State-of-the-art leverance i relation til tema1

Deadline for det teoretiske rammeværk er den 1. marts 2022.

Som nævnt ovenfor afklares i NAFA-programmets begyndelse, hvad der forstås ved et operationelt rammeværk. CESE-ledelsen foreslår følgende vejledende spørgsmål:

- Hvad er de indholdsmæssige elementer i et teoretisk rammeværk?
  - Kunne et teoretisk rammeværk fx besvare spørgsmålene:
  - Hvilke begreber/teorier skal udvælges og kontekstualiseres i en dansk kontekst i relation til temaet?
  - Hvordan skal relevante begreber/teorier forstås i en dansk kontekst?
  - Er der relevante metoder, som egner sig bedre til at undersøge temaet med fremfor andre?
  - Hvem er målgrupperne for det teoretiske rammeværk? Hvad er de mest hensigtsmæssige måder at formidle det teoretiske rammeværk på? (i relation til forskningsstrategiens ambition om "levende formidling")
- Hvordan kan et teoretisk rammeværk bruges i NAFA?
  - Kunne man forestille sig, at et State-of-the-art indeholdt et afsnit om "konsekvenser for praksis"?
- Hvor leder man efter relevant viden?
  - Hvilke søgemaskiner bruges til at søge viden? Svaret på dette spørgsmål kan bruges til at udvikle en generisk procedure for at søge viden, som kan bruges i andre projekter. Det handler om at dele viden om, hvordan man søger relevant viden, så timeforbruget optimeres bedst muligt.
- Hvilke former for litteratur referer et State-of-the-art review til?
  - Skal alt litteratur i et review være forskningslitteratur, eller kan der også indgå fx evalueringsrapporter, udviklingsrapporter eller andre former for litteratur?